

LIETUVOS ARBITRAŽO ASOCIACIJOS (LAA)
VISUOTINIO NARIŲ SUSIRINKIMO (VNS)
SPRENDIMAS

**DĖL STATYBŲ ARBITRAŽO TEISMO ĮSTEIGIMO IR TARPTAUTINIO
KOMERCINIO ARBITRAŽO PROCEDŪROS REGLAMENTO BEI
NACIONALINIO KOMERCINIO ARBITRAŽO PROCEDŪROS REGLAMENTO
BENDRO ABIEM JIEMS V PRIEDO „VERSLO GINČŲ SPRENDIMO TVARKA
STATYBŲ ARBITRAŽO TEISME“ PATVIRTINIMO**

2011 m. balandžio 22 d. Nr. 1-5
Vilnius

Remdamasis Lietuvos Respublikos komercinio arbitražo įstatymo (Žin., 1996, Nr. 39-961) 3 str. ir Lietuvos arbitražo asociacijos įstatais, LAA Visuotinis narių susirinkimas nusprendžia:

1. Patvirtinti Vilniaus tarptautinio ir nacionalinio komercinio arbitražo ir Lietuvos architektų rūmų 2011-04-21 sudarytą Partnerystės sutartį dėl Statybų arbitražo teismo įsteigimo ir pavesti jį įsteigusioms institucijoms vykdyti šio teismo steigėjų ir administratorių funkcijas.

2. Patvirtinti Tarptautinio komercinio arbitražo procedūros reglamento (Žin., 2007, Nr. 99-4049) ir Nacionalinio komercinio arbitražo procedūros reglamento (Žin., 2007, Nr. 99-4050) bendrą abiem jiems V Priedą „Verslo ginčų sprendimo tvarka Statybų arbitražo teisme“.

3. Pateikti aukščiau nurodytų reglamentų bendrą abiem jiems V Priedą paskelbti oficialiame norminių aktų skelbimo leidinyje „Valstybės žinios“ ir interneto tinklalapyje.

4. Nustatyti, kad aukščiau nurodytų reglamentų bendras abiem jiems V Priedas įsigalioja nuo 2011 m. liepos 1 d.

5. Pripažinti netekusiais galios LAA Visuotinio narių susirinkimo 2008 m. liepos 1 d. sprendimu Nr. 9 patvirtintą Tarptautinio komercinio arbitražo procedūros reglamento V Priedą (Žin., 2008, Nr. 144-5809) ir tos pačios dienos VNS sprendimu Nr. 8 patvirtintą Nacionalinio komercinio arbitražo procedūros reglamento V Priedą (Žin., 2008, Nr. 144-5808).

LAA VISUOTINIO NARIŲ SUSIRINKIMO PIRMININKAS

VIDMONDAS VĖGELIS

SEKRETORĖ

ASTA MINEIKIENĖ

LIETUVOS ARBITRAŽO ASOCIACIJA
LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMAI

**TARPTAUTINIO KOMERCINIO ARBITRAŽO PROCEDŪROS REGLAMENTO
V PRIEDAS**

**NACIONALINIO KOMERCINIO ARBITRAŽO PROCEDŪROS REGLAMENTO
V PRIEDAS**

PATVIRTINTA

Lietuvos arbitražo asociacijos (LAA)
Visuotinio narių susirinkimo (VNS) 2011 m.
balandžio 22 d. sprendimu Nr. 1-5
ir Lietuvos architektų rūmų (LAR)
Tarybos 2011 m. balandžio 29 d.
sprendimu Nr. T11-03

VERSLO GINČŲ SPRENDIMO TVARKA STATYBŲ ARBITRAŽO TEISME

Galioja nuo 2011 m. liepos 1 d.

1. Bendrosios nuostatos

- 1.1. **Statybų arbitražo teismas** yra VšĮ Vilniaus tarptautinio ir nacionalinio komercinio arbitražo (toliau – Vilniaus arbitražas) ir Lietuvos architektų rūmų (toliau – LAR) įsteigtas bei abiejų šių institucijų partnerystės pagrindais administruojamas specializuotas (specialios kompetencijos) trečiųjų teismas, vykdamas valstybės įstatymais ir sandorių (ginčų) šalių arbitražiniais susitarimais deleguojamas tarptautinių ir vidinių (nacionalinių) verslo (ūkinių-komercinių) ginčų, kylančių namų ir tiltų statybų, jų projektavimo, kelių tiesimo ir kitose su statybomis susijusiose veiklos srityse, nagrinėjimo ir išsprendimo funkcijas (toliau, trumpinant – statybų veikla, statybų verslas, statybų verslo ginčas).
- 1.2. Tarptautiniu statybų veiklos (verslo) ginču laikomas nesutarimas, kilęs iš šiai arba su ja susijusiai veiklai sudaromo sandorio (rangos, subrangos, kitokios sutarties ar kontrakto), arba iš nesutartinio (deliktinio ir kt.) su statyba susijusio civilinio teisinio santykio, kai bent viena iš ginčo šalių (ieškovas ar atsakovas) yra užsienio šalies teisės subjektas – juridinis arba fizinis asmuo ar jų jungtinis darinys, arba ginčo dalykas (objektas) atitinka kitus Lietuvos Respublikos komercinio arbitražo įstatymo (Žin., 1996, Nr. 39- 961) 4 str. numatytus tarptautinio arbitražo atvejus.
- 1.3. Vidaus (nacionaliniu) statybų veiklos (verslo) ginču laikomas nesutarimas, kilęs iš šiai arba su ja susijusiai veiklai sudaromo sandorio (rangos ar kt. sutarties), arba iš nesutartinio (deliktinio ir kt.) su statyba susijusio civilinio teisinio santykio, kurio abi šalys (ieškovas ir atsakovas) yra Lietuvos teisės subjektai – juridiniai ir (arba) fiziniai asmenys ar jų jungtiniai dariniai, o ginčo dalykas (objektas) yra Lietuvos Respublikos jurisdikcijoje.
- 1.4. Arbitražo teismas (arbitras), sudarytas (paskirtas) konkrečiam tarptautiniam statybų verslo ginčui išnagrinėti ir išspręsti, savo arbitražinėje-teisminėje veikloje vadovaujasi teisingumo, kitais geros moralės principais ir sandorio (ginčo) šalių pasirinktos taikytinos teisės – konkrečios valstybės teisinės sistemos materialinės teisės nuostatomis, o nesant šalių susitarimo dėl taikytinos teisės, taip pat sprendžiant vidaus (nacionalinėje) statybų rinkoje kylančius verslo ginčus – vadovaujasi Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu,

Lietuvos Respublikos statybos įstatymu (Žin., 2001, Nr. 101-3597), Lietuvos Respublikos kelių įstatymu (Žin., 2008, Nr. 135-5229), Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymu (Žin., 1999, Nr. 97-2775; 2003, Nr. 61-2753), kitais Lietuvos nacionaliniais, Europos Sąjungos ir tarptautinės privatinės teisės aktais (įskaitant normatyvinę-techninę statybų dokumentaciją), reglamentuojančiais statybų verslo srityse (rinkose) veikiančių ūkio subjektų civilinius teisinius santykius.

- 1.5. Arbitražo teismas (arbitras), sprenddamas konkretų tarptautinį arba vidinį (nacionalinį) statybų verslo ginčą, savo arbitražinėje-procesinėje veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksu (CPK), Lietuvos Respublikos komercinio arbitražo įstatymu, taip pat vienu iš taikytinų konkrečiam ginčui išspręsti Lietuvos arbitražo asociacijos (LAA) patvirtintu bei oficialiame norminių aktų skelbimo leidinyje “Valstybės žinios“ paskelbtu arbitražo procedūros reglamentu: **Tarptautinio komercinio arbitražo procedūros reglamentu** (Žin., 2007, Nr. 99-2049) bei šiuo jo **V Priedu**, kai ginčas yra tarptautinis, arba **Nacionalinio komercinio arbitražo procedūros reglamentu** (Žin., 2007, Nr. 99-2050) ir šiuo jo **V Priedu**, kai ginčas yra vidinio (nacionalinio) pobūdžio.
- 1.6. Statybų veikloje kylantiems verslo ginčams nagrinėti ir išspręsti LAA ir LAR rekomenduoja arbitrais nepriekaištingos reputacijos aukštos profesinės kvalifikacijos Lietuvoje ir užsienio šalyse reziduojančius statybų teisės specialistus ir statybinės – ūkinės veiklos praktikus-profesionalus (statybinių įmonių administratorius, vadybininkus, architektus, statybos inžinierius ir kt.), turinčius arba turėjusius su statybomis susijusiose įmonėse darbo patirtį, iš patirties žinančius statybinės veiklos srityse kylančių ūkinių ginčų ypatumus, jų galimo sureguliuavimo būdus ir metodus.
- 1.7. LAA kartu su LAR patvirtintą Statybų arbitražo teismo Rekomenduojamų arbitrų sąrašą žr. svetainėse: www.vilniausarbitrazas.lt arba www.architekturumai.lt.

2. Ginčų teisingumas

- 2.1. Statybų arbitražo teismui teisingi visų rūšių ir kategorijų tarptautiniai ir vidiniai statybų veiklos srityse kylantys verslo ginčai, išskyrus tuos iš jų, kuriems Lietuvos įstatymais, Europos Sąjungos teisės aktais arba sandorių šalių susitarimais nustatyta kitokia, nei arbitražinė, jų nagrinėjimo ir išsprendimo tvarka.
- 2.2. Šis Statybų arbitražo teismas kompetentingas nagrinėti ir išspręsti statybų verslo ginčus, kylančius iš Lietuvos ūkio subjektų – juridinių ir fizinių asmenų bei jų jungtinių darinių – tarpusavyje ir su užsienio partneriais bei kitais verslo (ūkio) subjektais sudaromų šių rūšių ir kategorijų sandorių (sutarčių, kontraktų):
  - 1) ginčus, kylančius iš statinių, atskirų jų dalių arba priklausinių pirkimo–pardavimo sandorių;
  - 2) ginčus, kylančius iš statinių arba atskirų jų dalių įprastos ar išperkamos nuomos (lizingo) sandorių;
  - 3) ginčus, kylančius iš statybų rangos (įskaitant vykdomos pagal FIDIC sutarties sąlygas) sandorių;
  - 4) ginčus, kylančius iš statinių remonto, rekonstrukcijos arba renovacijos sandorių;

- 5) ginčus, kylančius iš statybinės paskirties teritorijų planavimo, tyrinėjimo, statinių projektavimo ir kitokių su architektūrine– statybine veikla susijusių sandorių;
- 6) ginčus, kylančius iš statybų inžinerinių tinklų ir sistemų rengimo sandorių;
- 7) ginčus, kylančius iš architektūros autorinių sutarčių su užsakovais (statytojais), statinių eksploatavimo ir techninės priežiūros sandorių;
- 8) ginčus, kylančius iš statybinių medžiagų ir statybinės įrangos pirkimo–pardavimo ir tiekimo sandorių;
- 9) ginčus, kylančius iš kelių tiesimo, tiltų projektavimo, statybos, rekonstravimo (taisymo) bei priežiūros sandorių;
- 10) ginčus, kilusius iš kitokių statybinio verslo (veiklos) sandorių ar dėl nesutartinių (deliktinių ir kt.) su statybomis susijusių civilinių teisinių santykių, kai pagal arbitražinį susitarimą ginčo išsprendimo teisė deleguota šiam Statybų arbitražo teismui.

2.3. Statybų arbitražo teisme negali būti nagrinėjami ginčai, kylantys iš darbo sutarčių, administracinių teisės pažeidimų, kitokių teisinių santykių, iš kurių kylančių ginčų sprendimo teisė, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus arba Europos Sąjungos teisės aktus, priskirta valstybinių teismų arba kitokių (ne arbitražo) institucijų kompetencijai ir jurisdikcijai, taip pat ginčai, kylantys iš vartojimo sutarčių tol, kol jie neišnagrinėjami įstatymų nustatyta privaloma išankstine ne teismo tvarka vartotojų teisių apsaugos institucijose, o pastarųjų priimti sprendimai nevykdomi arba vykdomi netinkamai.

3. Ieškinio nagrinėjimo Statybų arbitražo teisme teisinė prielaida

3.1. Ieškiny s dėl konkretaus (realaus) statybų verslo ginčo išsprendimo Statybų arbitražo teisme priimamas nagrinėjimui visais atvejais, kai sandorį įforminančioje verslo sutartyje (kontrakte) ar su tuo sandoriu susijusiame kitame dokumente įrašyta **arbitražinė išlyga**, deleguojanti šiam teismui teisę spręsti iš to sandorio kylančius ginčus.

3.2. Statybinės veiklos ūkio subjektams – tarptautinių sandorių dalyviams, pageidaujantiems, kad iš jų sudaromų sandorių kylančių ginčų išsprendimo teisė būtų deleguota Statybų arbitražo teismui, pasirašomuose kontraktuose (verslo sutartyse) siūloma įrašyti šią tarptautinio statybų sandorio **tipinę Statybų arbitražo teismo išlygą**:

„Bet koks ginčas arba nesutarimas, kilęs iš šio kontrakto (sutarties) arba susijęs su juo ir nereguluotas tiesioginėmis šalių derybomis, bus perduotas galutinai išspręsti Vilniaus tarptautinio ir nacionalinio komercinio arbitražo kartu su Lietuvos architektų rūmais administruojamam Statybų arbitražo teismui, vadovaujantis Lietuvos arbitražo asociacijos (LAA) patvirtintu Tarptautinio komercinio arbitražo procedūros reglamentu ir jo V Priede nustatyta statybų veikloje kylančių verslo ginčų nagrinėjimo tvarka“.

3.3. Esant tarptautinio statybų verslo sandorio šalių pageidavimui bei savitarpiam sutarimui, vietoj aukščiau nurodytos tipinės Statybų arbitražo teismo išlygos sandorį įforminančiame kontrakte (sutartyje) gali būti įrašoma šio pavyzdžio tarptautinio statybų

sandorio **alternatyvios arbitražo institucijos išlyga:**

„Bet koks ginčas arba nesutarimas, kilęs iš šio kontrakto (sutarties) arba susijęs su juo ir nesureguliuotas tiesioginėmis šalių derybomis, bus perduotas galutinai išspręsti ieškovo pasirinktai arbitražo institucijai, pagal joje galiojančią arbitražo procedūros reglamentą, arba Vilniaus tarptautinio ir nacionalinio komercinio arbitražo kartu su Lietuvos architektų rūmais administruojamam Statybų arbitražo teismui, vadovaujantis Lietuvos arbitražo asociacijos (LAA) patvirtintu Tarptautinio komercinio arbitražo procedūros reglamentu ir jo V Priede nustatyta statybų veikloje kylančių verslo ginčų nagrinėjimo tvarka“.

- 3.4. Statybų veiklos ūkio subjektams – vidinių (nacionalinių) sandorių dalyviams, pageidaujantiems, kad iš jų sudaromų sandorių kylančių ginčų išsprendimo teisė būtų deleguota Statybų arbitražo teismui, pasirašomose sutartyse siūloma įrašyti šią vidinio statybų sandorio **tipinę Statybų arbitražo teismo išlygą:**

„Bet koks ginčas arba nesutarimas, kilęs iš šios sutarties arba susijęs su ja ir nesureguliuotas tiesioginėmis šalių derybomis, bus perduotas galutinai išspręsti Vilniaus tarptautinio ir nacionalinio komercinio arbitražo kartu su Lietuvos architektų rūmais administruojamam Statybų arbitražo teismui, vadovaujantis Lietuvos arbitražo asociacijos (LAA) patvirtintu Nacionalinio komercinio arbitražo procedūros reglamentu ir jo V Priede nustatyta statybų veikloje kylančių verslo ginčų nagrinėjimo tvarka“.

- 3.5. Esant vidinio (nacionalinio) statybų verslo sandorio šalių pageidavimui bei savitarpiam sutarimui, vietoj aukščiau nurodytos tipinės Statybų arbitražo teismo išlygos sandorį įforminančioje sutartyje gali būti įrašoma šio pavyzdžio vidaus statybų sandorio **alternatyvios teisminės jurisdikcijos (teismo arba arbitražo) išlyga:**

„Bet koks ginčas arba nesutarimas, kilęs iš šios sutarties arba susijęs su ja ir nesureguliuotas tiesioginėmis šalių derybomis, bus perduotas galutinai išspręsti ieškovo pasirinktai teisminei institucijai: kompetentingam valstybiniam teismui arba Vilniaus tarptautinio ir nacionalinio komercinio arbitražo kartu su Lietuvos architektų rūmais administruojamam Statybų arbitražo teismui, vadovaujantis Lietuvos arbitražo asociacijos (LAA) patvirtintu Nacionalinio komercinio arbitražo procedūros reglamentu ir jo V Priede nustatyta statybų veikloje kylančių verslo ginčų nagrinėjimo tvarka“.

- 3.6. Arbitražinio susitarimo tarp statybų verslo sandorio arba su statybomis susijusio nesutartinio (deliktinio ir kt.) civilinio teisinio santykio šalių valia ir jų paliepimo teisinė galia deleguoti kilusio ginčo išsprendimo teisę Vilniaus arbitražo kartu su LAR administruojamam Statybų arbitražo teismui, gali būti išreikšta ir įteisinta taip pat atskirai nuo pagrindinės verslo sutarties (kontrakto) sudarytu arbitražiniu susitarimu ar kitokia rašytine forma, arba atsakovo praktiniais veiksmais, bylojančiais apie jo sutikimą, kad ginčas būtų sprendžiamas šiame specializuotame nevalstybiniame Statybų arbitražo teisme.

4. Bylos iškėlimo ir nagrinėjimo tvarka

- 4.1. Ieškinių registravimo, arbitražinių-teisminių procedūrų organizavimo ir arbitražo teismų, sudaromų konkretiems statybų veikloje kylantiems verslo ginčams išnagrinėti ir išspręsti, aptarnavimo funkcijas atlieka Vilniaus arbitražo Sekretoriatas.

- 4.2. Sekretariatui įteikiamo ieškinio formos ir turinio reikalavimai tarptautiniam statybų verslo ginčui išnagrinėti ir išspręsti nustatyti Tarptautinio komercinio arbitražo procedūros reglamento 12 punkte, o ieškinio formos ir turinio reikalavimai analogiškam vidaus verslo ginčui išspręsti – aptarti Nacionalinio komercinio arbitražo procedūros reglamento 12 punkte.
- 4.3. Prie ieškinio tarptautiniam statybinės veiklos (verslo) ginčui išspręsti pridedamos Tarptautinio komercinio arbitražo procedūros reglamento 10.5 punkte nurodytų dokumentų kopijos, o prie ieškinio analogiškam vidaus verslo ginčui išspręsti – Nacionalinio komercinio arbitražo procedūros reglamento 10.5 punkte nurodytų dokumentų kopijos.
- 4.4. Prieš įteikiant Sekretariatui ieškinį, ieškovas įmoka į Vilniaus arbitražo atsiskaitomąją sąskaitą Nr. LT79 7044 0600 0110 7192, atidarytą AB SEB banke, Arbitražinių mokesčių ir išlaidų taisyklių (Žin., 2007, Nr. 99-2051) 2 punkte nustatyto dydžio ieškinio registravimo (žyminį) mokesčių, o vėliau, po arbitražo paskyrimo, sumoka arbitražo–administravimo mokesčių, apskaičiuojamą pagal tų Taisyklių 3 punkte pateiktoje lentelėje nustatytus rodmenis.
- 4.5. Formos ir turinio reikalavimai pareiškimo, įteikiamo Sekretariatui dėl piniginės skolos ginčo išsprendimo supaprastinta (pagreitinta) arbitražinio proceso tvarka ir arbitražo teismo įsakymo skolos išieškojimui išdavimo, aptarti Nacionalinio komercinio arbitražo procedūros reglamento 48.1 punkte.
- 4.6. Prie aukščiau (4.5 punkte) nurodyto pareiškimo pridedamos Nacionalinio komercinio arbitražo procedūros reglamento 48.2 punkte išvardintų dokumentų kopijos.
- 4.7. Prieš įteikiant Sekretariatui aukščiau (4.5 punkte) nurodytą pareiškimą, ieškovas–pareiškėjas įmoka bendru (vienkartiniu-neskaidomu) įnašu į 4.4 punkte nurodytą Vilniaus arbitražo atsiskaitomąją sąskaitą AB SEB banke minėtų Arbitražinių mokesčių ir išlaidų taisyklių 2 punkte nustatytą 100 EUR (arba ekvivalentinę sumą litais) pareiškimo registravimo (žyminį) mokesčių ir tų Taisyklių 3 punkte nustatytą arbitražo–administravimo mokesčių, apskaičiuojant pastarąjį pagal tame punkte pateiktoje lentelėje nustatytus rodmenis bei išskiriant iš gautos sumos vieną ketvirtadalį lėšų, reikiamų įmokai atlikti.
- 4.8. Sudarant arbitražo teismą (kolegialų ar vienasmenį) konkrečiam tarptautiniam statybų verslo ginčui išnagrinėti ir išspręsti, vadovaujamosi Tarptautinio komercinio arbitražo procedūros reglamento III dalies nuostatomis, o sudarant analogišką teismą vidaus statybų verslo ginčui išspręsti – vadovaujamosi Nacionalinio komercinio arbitražo procedūros reglamento III dalies nuostatomis, jeigu abiem atvejais sandorio (ginčo) šalys nesusitaria kitaip.
- 4.9. Sudarant vienasmenį arbitražo teismą (skiriant arbitražą) išnagrinėjimui pareiškimo dėl piniginės skolos ginčo išsprendimo supaprastinta (pagreitinta) arbitražinio proceso tvarka, vadovaujamosi Nacionalinio komercinio arbitražo procedūros reglamento 49.5 punkto nuostatomis.
- 4.10. Bylos nagrinėjimo Statybų arbitražo teisme procesas vyksta vadovaujantis minėto LR komercinio arbitražo įstatymo V skyriaus ir atitinkamo, taikytino konkrečiam ginčui išspręsti (tarptautinio arba nacionalinio) arbitražo procedūros reglamento IV dalies

taisyklėmis.

- 4.11. Bylos bendrąja arbitražinio proceso tvarka išnagrinėjimui Vilniaus arbitraže nustatytas bendras trijų mėnesių terminas, skaičiuojamas nuo bylos įteikimo arbitrų kolegijai (vienasmeniui arbitrai) dienos. Esant bendram abiejų ginčo šalių pageidavimui, šis bendras bylai išnagrinėti nustatytas terminas gali būti sutrumpinamas iki 30 dienų, skaičiuojant jį nuo bylos įteikimo arbitražo teismui, išskyrus atvejus, kai sprendimui priimti būtina techninės ar kitokios ekspertizės išvada.
- 4.12. Arbitras, paskirtas išnagrinėti 4.5 punkte nurodytą pareiškimą dėl piniginės skolos ginčo išsprendimo supaprastinta (pagreitinta) arbitražinio proceso tvarka, jį nagrinėjant vadovaujasi CPK XXIII skyriaus ir Nacionalinio komercinio arbitražo procedūros reglamento VI dalies taisyklėmis. Įsakymas skolai išieškoti įforminamas ir įteikiamas (išsiunčiamas) ginčo šalims ne vėliau kaip per 5 dienas po nagrinėjimo procedūros užbaigimo.
- 4.13. Bylos nagrinėjimas bendrąja arbitražinio proceso tvarka užbaigiamas, sprendimas (nutartis) priimamas ir įteikiamas (išsiunčiamas) ginčo šalims, vadovaujantis LR komercinio arbitražo įstatymo VI skyriaus ir taikytino konkrečiam ginčui išspręsti arbitražo procedūros reglamento (tarptautinio arba nacionalinio) V dalies nuostatomis.
- 4.14. Vilniaus arbitražo administruojamų arbitražinių teismų sprendimai, priimti dėl išnagrinėtų ir išspręstų tarptautinių verslo (ūkinių-komercinių) ginčų, užsienyje priverstinai (esant reikalui) įvykdomi vadovaujantis 1958 m. Niujorko konvencija „Dėl užsienio arbitražų sprendimų pripažinimo ir vykdymo“ ir sprendimo vykdymo šalies nacionalinių įstatymų nustatyta tvarka. Sprendimai dėl išspręstų vidaus (nacionalinių) verslo ginčų priverstinai (esant reikalui) įvykdomi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso ir Lietuvos Respublikos komercinio arbitražo įstatymo nustatyta tvarka.

5. Sutaikinimo būdu išspręsto verslo ginčo įforminimo tvarka

- 5.1. Bet kurioje bylos nagrinėjimo arbitražo teisme stadijoje, kai (jeigu) ginčo šalys tarpusavyje susitaria dėl nesutarimo pašalinimo sąlygų, bylos nagrinėjimas nedelsiant nutraukiamas ir (esant šalių pageidavimui) ginčo sureguliuavimo sąlygos aptariamos (įforminamos) rašytiniame sutaikinimo susitarime (taikos sutartyje), patvirtinamame arbitražo teismo sprendimu.
- 5.2. Žodinio ginčo šalių sutaikinimo susitarimo (taikos sutarties) atveju arbitražo teismo sprendime nurodomos šalių žodžiu patvirtintos esminės ginčo sureguliuavimo sąlygos, kartu pažymint, kad sprendimas priimtas ginčo šalių pasiekto susitarimo ir jų tarpusavyje suderintų sąlygų pagrindu.
- 5.3. Statybų arbitražo teismas atsisako tvirtinti sutaikinimo susitarimą (taikos sutartį), jeigu jo sąlygos prieštarauja imperatyvioms įstatymų nuostatomis arba pažeidžia trečiųjų asmenų teises ar teisėtus interesus.
- 5.4. Statybų arbitražo teismo sprendimas, kuriuo tvirtinamas ginčo šalių sudarytas rašytinis sutaikinimo susitarimas (taikos sutartis) bei jų tarpusavyje suderintos susitaikymo sąlygos, turi atitikti taikytino konkrečiam ginčui išspręsti arbitražo procedūros reglamento 43 punkte nustatytus sprendimo formos ir turinio reikalavimus.

5.5. Sutaikinimo susitarimas (taikos sutartis), patvirtintas arbitražo teismo sprendimu, savo juridine (vykdytina) galia prilygsta analogiškam valstybinio teismo ar notaro patvirtintam dokumentui.

6. Ginčo sureguliuavimo galimybės tarpininkavimo-sutaikinimo (meditacijos) būdu

6.1. Realus ginčo ar potencialaus konflikto atveju, esant bet kurios šalies pageidavimui arba poreikiui greičiau gera valia (be teismo ir arbitražo) pašalinti nesutarimą (kartu išvengiant ir bylinėjimosi išlaidų), tuo suinteresuota šalis visada (net ir nesant arbitražinio susitarimo) gali inicijuoti ikiarbitražinį (ikiteisminį) susitaikymą, pasiūlydama kitai šaliai sureguliuoti nesutarimą tarpininkavimo-sutaikinimo (mediacijos) būdu.

6.2. Taikinamosios procedūros pasirinkimo atveju ją inicijuojanti šalis pateikia (betarpiškai arba per Vilniaus arbitražo Sekretoriatą) savo siūlymą kitai šaliai, kuriame kartu gali būti nurodomas siūlomas nesutarimui pašalinti taikinamosios procedūros reglamentas. Juo gali būti LAA patvirtintas **Tarpininkavimo – sutaikinimo procedūros reglamentas** (Žin., 2007, Nr. 101-4143) arba Jungtinių Tautų tarptautinės prekybos teisės komisijos (UNCITRAL) parengtas, Generalinės Asamblėjos patvirtintas ir rekomenduotas taikyti praktikoje komerciniams ginčams spręsti **UNCITRAL Sutaikinimo reglamentas** (UNCITRAL Conciliation Rules), arba bet koks kitas abiem ginčo šalims priimtinas taikinamosios procedūros dokumentas.

6.3. Esant teigiamam kitos šalies atsakymui, taikinamąją procedūrą inicijuojanti šalis įteikia Vilniaus arbitražo Sekretariatui rašytinį pareiškimą, kuriame gali būti nurodomas (šalių abipusiu sutarimu pasirinktas) taikinamosios procedūros reglamentas ir įvardintas jų bendru sutarimu paskirtas tarpininkas (verslo ginčų mediatorius, kai kur vadinamas ombudsmenu), arba įrašomas pageidavimas, kad abiejų ginčo šalių vardu tarpininką (mediatorių) paskirtų arbitražo institucijos pirmininkas.

6.4. Įregistravęs pareiškimą, Vilniaus arbitražo Sekretoriatas nedelsdamas organizuoja sutaikinimo procedūrą ir įvykdo visus šalių pasirinktame taikinamosios procedūros reglamente nustatytus formalumus.

6.5. Jeigu taikinamosios procedūros eigoje šalims pavyksta pašalinti nesutarimą, jo sureguliuavimo sąlygos gali būti aptartos abiejų ginčo šalių pasirašytame bei tarpininko (mediatoriaus, ombudsmeno) patvirtintame sutaikinimo susitarime.

6.6. Jeigu kita ginčo šalis atmeta taikinamosios procedūros siūlymą arba šios procedūros eigoje šalims nepavyksta pašalinti nesutarimo (sudaryti sutaikinimo susitarimą), suinteresuota ginčo šalis visada gali kreiptis į arbitražą arba teisumą, prašydama, kad ginčas būtų išspręstas privalomą juridinę galią turinčio (teisiškai įpareigojančio) sprendimo pagrindu.

6.7. LAA kartu su LAR patvirtintą statybų verslo ginčams sureguliuoti Rekomenduojamų tarpininkų (mediatorių) sąrašą žr. svetainėse: www.vilniausarbitrazas.lt (skirsnis „Arbitrai ir tarpininkai (mediatoriai)“ arba www.architekturumai.lt.
